

* FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Sigvard och Marianne Bernadottes Forskningsstiftelse för Barnögonvård får härmed avlämna årsredovisning för det tjugofemte verksamhetsåret, som omfattar tiden 1 maj 2014 - 30 april 2015.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning:

Hedersordförande:	Professor Torsten Wiesel, Nobelpristagare i fysiologi eller medicin 1981
Ledamöter:	Grevinnan, Med dr h c Marianne Bernadotte Professor Gunnar Lennerstrand (ordf) Docent Anders Persson (sekr) Rektor Gunilla Stenberg Stuckey Direktör Sven Wallgren (vice ordf) Professor Jan Ygge Läkaren Christina Lagergren Univ sekr Ulla-Britt Schützler-Peterson (suppl)

Stiftelsens ändamål är att främja vetenskaplig forskning över barns syn- och ögonhälsa, och att skapa ett centrum för forskning inom dyslexi och barnoftalmologi vid Karolinska Institutet.

Stiftelsen är registrerad hos Länsstyrelsen i Stockholms län.
Under verksamhetsåret har styrelsen haft 4 ordinarie sammanträden.

Revisor under verksamhetsåret har varit auktoriserade revisorn Anne Lengholt, Öhrlings Pricewaterhouse Coopers, Stockholm.

Kommittéer och arbetsgrupper

Stiftelsen har följande kommittéer och arbetsgrupper:

1. Vetenskapliga kommittén består av Anders Persson (ordförande), Gunnar Lennerstrand och Gunilla Stenberg Stuckey.
2. Kommittén för Marianne Bernadottes pris till barnoftalmologisk forskare består av Anders Persson (ordförande), Marianne Bernadotte, Gunnar Lennerstrand och Gunilla Stenberg Stuckey.
3. Kommittén för Marianne Bernadottes medalj till person som gjort mycket framstående insatser för forskning inom dyslexi och barnoftalmologi består av Marianne Bernadotte (ordförande) och medlemmarna inom den vetenskapliga kommittén.

3. Ekonomiska kommittén består av Sven Wallgren (ordförande), Christer Jönsson (ekonomisk rådgivare, adjungerad till styrelsen) och Gunnar Lennerstrand.
4. IT-kommittén består av Jan Ygge (ordförande), Christina Lagergren, Tony Pansell (adj) och Gustaf Öqvist Seimyr (adj). Kommittén skall bl a leda uppdateringen av hemsidan.

Händelser under verksamhetsåret

1. Information och händelser inom Stiftelsen.

Stiftelsens hemsida på adress <http://www.bernadottestiftelsen.se> har redigerats om och uppdaterats under året. Inspelningar från presentationer och föreläsningar inom Stiftelsens verksamhet läggs in på hemsidan, som även innehåller en sektion med aktuell information om stiftelsen. Årsredovisningarna publiceras på hemsidan.

Marianne Bernadotte Centrum (MBC) för forskning inom dyslexi och barnoftalmologi vid Karolinska Institutet inrättades genom beslut i november 2013 av Rektor och institutsledningen. MBC etablerades under 2014 i de lokaler vid St Eriks Ögonsjukhus som tidigare disponerats av Sigvard och Marianne Bernadottes Forskningslaboratorier för Barnoftalmologi.

För att informera om MBC och attrahera donationsmedel hade broschyrer på svenska och engelska utarbetats, och dessa har distribuerats brett under året. För arbetet med att generera medel till Stiftelsen har en samarbetsgrupp bildats bestående av representanter för Styrelsen, för MBC, för Svenska dyslexistiftelsen och Dyslexiföreningen samt personer med erfarenhet inom fundraising. En större donation har erhållits under året och framsteg har gjorts i kontakter med andra möjliga donatorer.

Vid den Galabankett som hölls den 2 juni 2014 på Grand Hotell för Bernadotte Art Awards, där också Marianne Bernadottes 90-års jubileum uppmärksammades, medverkade Stiftelsen och presenterade Marianne Bernadotte Centrum, samt den Marianne Bernadotte medalj som skapats för att uppmärksamma och belöna synnerligen framstående insatser för forskning över dyslexi och barnoftalmologi, liksom för olika konstarter. Former för utseende av medaljörer har utarbetats i samråd mellan Stiftelsen och Marianne & Sigvard Bernadottes Konstnärnsfond. En medaljkommitté har bildats vid Stiftelsen.

Vid en sammankomst på Nobel Forum vid Karolinska Institutet som ägde rum den 11 september 2014 utdelades Marianne Bernadottes pris till docent Eva Larsson, Uppsala. Pristagaren höll en föreläsning över sin forskning. Vid samma tillfälle delades också Marianne Bernadotte medaljer ut för första gången, till professorerna Barbro Johansson, Torsten Wiesel (Nobelpristagare) och Gunnar Lennerstrand.

Sveriges unga akademi har inrättat ett pris för akademins vetenskapliga beskyddare Nobelpristagaren Torsten Wiesel, som även är Stiftelsens hedersordförande, i samband med hans 90-års dag den 3 juni. Priset kallas "The Torsten Wiesel Midnight Sun Award – for Distinguished Achievement in Promoting Science". Priset presenterades vid en sammankomst i oktober 2014 på Kungl. Vetenskapsakademien när Sverige unga akademi hyllade Torsten Wiesel.

I en specialbilaga till Svenska Dagbladet om Syn och Hörsel som utkom i juni 2014 presenterades forskningen vid MBC.

Marianne Bernadotte var "sommarpratare" i Sveriges radio P1 på sin högtidsdag den 15 juli och berättade om sitt engagemang för medicinsk forskning inom dyslexi och barnoftalmologi och om MBC.

Läkaren Christina Lagergren, tidigare suppleant i styrelsen, har invalts som ordinarie ledamot.

Till hedersföreläsare i Prins Sigvard Bernadottes namn vid den Nordiska barnoftalmologiska kongressen på Åland 10-12 juni 2015 har utsetts medicine doktor, överläkare Hans Ulrik Möller från Århus, Danmark.

Som inledning till styrelsemötena under året har forskare vid Bernadottelaboratorierna kortfattat presenterat aktuellt forskningsprojekt.

2. Stiftelsens fondmedel.

Under året har Stiftelsen erhållit gåvor och donationer till ett belopp av 1 000 000 + kr

(kompl av Petra S)

4. Pris, stipendier och anslag.

Marianne Bernadottes pris på 50 000 kr till docent Eva Larsson, Uppsala.

Under 2014/15 har utdelats 100 000 kr som resestipendier, 140 000 kr som forskarstipendier, 400 000 kr till apparatur vid MBC och 2 750 000 kr som bidrag till forskningsverksamheten vid MBC samt Astrid Lindgrens Barnsjukhus.

Resestipendier har tilldelats Ingrid Axelsson, Lena Falkman, Kerstin Hellgren, Gerd Holmström, Lea Hyärinen, Jan Johansson, Eva Larsson, Ulrika Lidén, Catharina Löfqvist, Anna Molnar, Tony Pansell, Fatima Pedrosa Domelöf, Agneta Rydberg, Aamir Pasha Siddiqui, Johan Sjöstrand och Kristina Teär Fahnehjelm.

Forskarstipendier har tilldelats dr Anna Molnar, docent Lena Jacobson och professor Robert Bolzani.

För 2015/16 bör drygt 2 milj kr finnas tillgängligt för utdelning i form av resestipendier, forskningsanslag, forskarstipendier och anslag till MBC.

5. Marianne Bernadotte Centrum

(av Jan Ygge)

((Verksamheten vid laboratorierna har under året varit fortsatt hög och en doktorand har disputerat (Dr Bing Zhang, 15/3 2013). Tony Pansell utnämndes till docent i optometri

under våren 2012. Vi har sedan 1 januari 2013 anställt en postdoc i form av fil dr Mattias Nilsson, disputerad vid datalingsvistik institutionen, Uppsala universitet.

Arbetet vid laboratorerna har fokuserats kring fyra olika men närliggande områden:

1. **Utvecklingen av ögonrörlighet.** Inom detta område försöker vi skapa och evaluera nya metoder för syn- och ögonrörlighetsmätningar hos barn. Detta för att kunna lära mer om normal och defekt synutveckling och relation till hjärnsynskada, autism, metabola sjukdomar och cerebral pares. Huvudansvarig för detta område är professor Jan Ygge.
2. **Pediatrik oftalmologi.** Inom detta program studerar vi visuella och ögonrörlighets-problem hos prematurfödda barn med hjärnsynskada, samt barn med metabola och genetiska sjukdomar. Forskningen innefattar oftalmologiska, psykologiska och neuroradiologiska undersökningar samt ögonrörelsestudier hos barn. Huvudansvarig är docent Lena Jacobson.
3. **Basal ögonrörlighet.** Detta program fokuserar på undersökningar och modellerande av basal ögonmotilitet för att lära mer om hur det visuella systemet fungerar. Forskningen inkluderar ögonmotilitetsmätningar på friska och sjuka försökspersoner. Programmet leds av docent Tony Pansell.
4. **Funktionell ögonrörlighet.** Inom detta program fokuseras forskningen på att mäta och analysera ögonrörelser under högre kognitiva betingelser såsom läsning inklusive patienter med dyslexi, visuell scanning och ansiktsigenkänning. Inom programmet används ögonmotilitetsmätningar som ett mått på försökspersonens kognitiva förmåga. Huvudansvarig för programmet är fil. dr. Gustaf Öquist Sejmyr.

En fullständigare redogörelse för projekt ingående i de olika programmen presenteras i verksamhetsberättelsen från laboratorerna.

Under året har totalt ca 20 vetenskapliga arbeten publicerats från Bernadottelaboratorerna.

Dessutom deltar medarbetarna i ett stort antal kurser inom olika utbildningsprogram varav flertalet är med kursledaransvar.

Medarbetarna vid laboratorerna arrangerade ett vetenskapligt möte på Karolinska Institutet den 3-4 maj, 2012, *The Scandinavian Workshop on Applied Eye Tracking* med internationellt deltagande från bl.a. USA, Tyskland och Frankrike.

Bernadottelaboratorerna har erbjudit fyra gästforskarperioder under året för professor Roberto Bolzani, Bologna universitet.

Andra forskare vid laboratorerna än de ovan nämnda är docent Agneta Rydberg, med dr Kerstin Hellgren, och med dr Saber Abdi.

Doktorander är optiker Jan Johansson och ortoptist Monica Olsson. Postdocforskare är fil dr Mattias Nilsson

Ett stort antal samarbetspartners till laboratoriernas medarbetare finns och nya samarbeten har under året bl.a. skapats med neurologkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset. Laboratoriernas medarbetare medverkar också i två läkemedelsstudier där läkemedel mot multipel skleros och Alzheimer testas. Dessa studier har initierats under året.

Samarbeten med industrin omfattar Tobii Technology Inc. och Qualcomm MEMSTechnologies Inc.))

5. Övrig verksamhet.

Samarbetet med den internationella stiftelsen, The Bernadotte Foundation for Children's Eyecare, Inc., har fortsatt. Ansökningar om forskningsanslag från svenska forskare har inlämnats under 2013 av docent Tony Pansell och professor Gerd Holmström, samt under 2014 av med dr Kerstin Hellgren. Alla ansökningarna har rekommenderats från Stiftelsens styrelse för tilldelning av anslag, men besked från den internationella stiftelsen har dröjt.

Ett videoprogram på engelska har genom Stiftelsens försorg spelats in i Karolinska institutets studio. I programmet berättar Marianne Bernadottes om sitt engagemang för forskningen inom barnoftalmologi och väddar till åskådarna om donationer till The Bernadotte Foundation for Children's Eyecare, Inc. Videoprogrammet har lagts in på denna stiftelses hemsida.

Tillsammans med Svenska dyslexistiftelse och Dyslexiföreningen har Stiftelsen bildat en samverkansgrupp som bl a planerar artiklar i dagspressen och andra inlägg i debatten om tillståndet för elever med dyslexi i svenska skolor och ge förslag om förbättringar i undervisningen för att mildra effekterna av detta handikapp. Stiftelsen var representerad vid ett viktigt möte i mars 2015 på specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) vid Lärarhögskolan i Stockholm. Där samlades representanter för departement, myndigheter och institutioner till en Hearing om dyslexi, initierad av Prins Carl Philip, FMLS, Dyslexiföreningen och andra organisationer. Vid mötet belystes situationen inom pedagogik och tillgången på hjälpmedel för handikappet dyslexi. Där gavs även förslag till förbättringar inom både lärarutbildningen och den specialpedagogiska utbildningen när det gäller undervisning inom läs- och skrivutveckling. Uppföljningsmöte vid SPSM bestämdes.

Samarbetet med Prinsparet Sigvard och Marianne Bernadottes Vänförening har varit gott. Medlemmar av vänföreningen inbjuds närvara vid Stiftelsens offentliga möten.

Planerade aktiviteter under kommande verksamhetsår

Hedersföreläsning i Prins Sigvard Bernadottes namn kommer att hållas den 11 juni 2015 vid Nordiska Barnoftalmologiska Kongressen på Åland. Hedersföreläsare blir med dr, överläkare Hans Ulrik Möller från Århus universitet, Danmark.

Under 2015 infaller Stiftelsens 25-års jubileum. En skrift om Stiftelsens historia håller på att sammanställas. Jubileet kommer att uppmärksammas vid en sammankomst i

september 2015 på Nobel Forum vid Karolinska Institutet med utdelning av Marianne Bernadotte medaljer och föredrag över forskningen inom barnoftalmologi under 25 år. En jubileumsmiddag planeras för inbjudna gäster.

Nomineringar till Marianne Bernadottes pris för 2016 kommer att inhämtas från landets professorer i oftalmologi och priset kommer att delas ut vid en ceremoni under 2016.

Samarbetsgruppen vid MBC fortsätter sitt arbete med att söka donationer till Stiftelsen och MBC.

Ekonomi

Stiftelsens förmögenhet per den 30 april 2014, som i huvudsak är placerad i värdepapper, uppgick till kronor (.....kronor), Innehavet framgår av not 2. Donationer under året uppgick till kronor (.....kronor), vilka har förts till stiftelsens bundna kapital.

Årets förvaltningsresultat uppgick till kronor (..... kronor), vilket är disponibelt för utdelning. Totalt uppgick de disponibla medlen per den 30 april 2014 till-..... kronor.

(Uppgifter om avskrivningar, reavinster, reaförluster etc ..)

Beträffande Stiftelsens resultat och ställning hänvisas till bifogad resultat- och balansräkning med tillhörande noter.